

# TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG CON NGƯỜI MỚI GÓP PHẦN BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

Nguyễn Thị Hải  
Trường Đại học Y Hà Nội

**Tóm tắt:** Đảng Cộng sản Việt Nam là đội tiên phong của giai cấp công nhân và nông dân, là đại biểu trung thành cho lợi ích giai cấp công nhân và nhân dân lao động. Đảng lấy nền tảng cốt lõi là chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh để hoạt động và phát triển. Vì vậy, việc xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ ưu tiên hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân. Cũng chính vì thế mà con người là nhân tố quyết định trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời đại công nghiệp hóa – hiện đại hóa của đất nước, trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Để thực hiện được nhiệm vụ ấy, trước hết ta phải phát triển con người một cách toàn diện để có thể đáp ứng nhu cầu của thời đại, thích nghi với xã hội ngày nay đang ngày một đi lên, ngày một phát triển.

**Từ khóa:** tư tưởng Hồ Chí Minh, vấn đề con người, phát triển con người toàn diện, xây dựng, bảo vệ, nền tảng tư tưởng Đảng.

## HO CHI MINH'S IDEOLOGY ON BUILDING THE NEW PERSON AS A CONTRIBUTION TO PROTECTING THE IDEOLOGICAL FOUNDATION OF THE PARTY

Nguyen Thi Hai  
Hanoi Medical University

**Abstract:** The Communist Party of Viet Nam, as the vanguard of the working class and peasantry, is the faithful representative of the interests of the working class and laboring people. The Party operates and develops on the foundation of Marxism–Leninism and Ho Chi Minh's ideology. Therefore, building and safeguarding the ideological foundation of the Party is a top priority for the entire Party, military, and people. In this context, human beings play a decisive role in the cause of constructing and defending the Party's ideological foundation in the era of national industrialization and modernization, and the country's rise on the global stage. To fulfill this task, it is essential to foster the comprehensive development of individuals who can meet the demands of the times and adapt to an increasingly evolving and advancing society.

**Keywords:** Ho Chi Minh's ideology, human issues, comprehensive human development, construction, protection, Party's ideological foundation.

Nhận bài: 20/04/2025

Phản biện: 14/05/2025

Duyệt đăng: 18/05/2025

### I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong suốt tiến trình cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn coi con người là trung tâm, là động lực của sự phát triển. Chủ tịch Hồ Chí Minh – người sáng lập và rèn luyện Đảng – đã đề lại nhiều tư tưởng quý báu về việc xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa. Trong đó, tư tưởng về phát triển con người toàn diện được xem là kim chỉ nam trong công tác xây dựng Đảng, bảo vệ Đảng, nhất là trong bối cảnh hiện nay khi các thế lực thù địch luôn tìm cách chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng. Vì vậy, phát triển con người toàn diện theo tư tưởng Hồ Chí Minh chính là cơ sở vững chắc để xây dựng và bảo vệ Đảng Cộng sản Việt Nam. Vấn đề này đang từng bước được cụ thể hóa qua mỗi kỳ Đại hội của Đảng Cộng sản Việt Nam, cho ta thấy tính ưu việt của chế độ XHCN mà chúng ta đang xây dựng. Có thể khẳng định, cùng với tiến trình đổi mới, Đảng ta nhận thức ngày càng sâu sắc vai trò của nhân tố con người, mối quan hệ giữa xây dựng và phát triển văn hóa với xây dựng và phát triển con người, trên cơ sở

đó đưa ra định hướng về chuẩn mực con người Việt Nam với tư cách là chủ thể, động lực, mục tiêu của sự nghiệp đổi mới. Từ đây, chiến lược phát triển con người toàn diện trở thành trung tâm của chiến lược phát triển đất nước.

### II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

#### 2.1. Xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện dưới ánh sáng của tư tưởng Hồ Chí Minh

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến vấn đề con người, Người coi con người là mục tiêu, phương tiện và động lực của cách mạng, cho nên, “muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết cần có những con người xã hội chủ nghĩa”, để từ đó xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đủ phẩm chất, có năng lực làm chủ bản thân, đóng góp tích cực cho sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Theo Hồ Chí Minh, trước hết, con người phát triển toàn diện là con người có lí tưởng sống cao đẹp, sống vì mọi người, có tinh thần đấu tranh vì sự nghiệp giải phóng con người và xã hội loài người, đó là

con người “hồng thắm”; thứ hai, là con người có phẩm chất tốt đẹp như: trung với nước, hiếu với dân, cần, kiệm, liêm chính, chí công, vô tư, có tinh thần quốc tế trong sáng, có lối sống lành mạnh, thẳng thắn, liêm khiết, khiêm tốn, dũng cảm, đó là con người “có đức”. Theo Người, “hồng thắm” và “chuyên sâu”, “có đức” và “có tài” phải được kết hợp chặt chẽ với nhau, bởi: “Có tài mà không có đức là người vô dụng; có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó”. Không những vậy, theo Hồ Chí Minh, trong việc phát triển toàn diện các phẩm chất, năng lực của con người Việt Nam, cần phải đặc biệt chú ý đến phát triển ý thức tự giác, tinh thần tự lập, tự cường, vượt qua nghịch cảnh, năng lực tự vươn lên không biết mệt mỏi của con người. Hồ Chí Minh viết: “Phải dạy cho họ có chí tự lập, tự cường, quyết không chịu thua kém ai, quyết không chịu làm nô lệ”. Bên cạnh đó, để xây dựng con người phát triển toàn diện, phải chú ý đến sự tác động, chi phối lẫn nhau giữa các quan hệ của con người trong sự hình thành bản chất xã hội của chính con người. Hồ Chí Minh nhấn mạnh, không có vấn đề chính trị - xã hội nào lại không xoay quanh vấn đề con người và không có con người chung chung trừu tượng, mà chỉ có những con người hiện thực, sống và lao động trong xã hội hiện thực. Phát huy sức mạnh tư tưởng, sức mạnh tinh thần của con người - nhìn từ góc độ giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng con người phát triển toàn diện, có thể khẳng định, đây là một trong những vấn đề cơ bản, quan trọng, để từ đó vận dụng, phát triển, hình thành thang giá trị xây dựng con người mới Việt Nam phát triển toàn diện về mọi mặt trong bối cảnh mới. Vì vậy, để góp phần nâng cao khả năng xây dựng con người phát triển toàn diện, gắn kết chặt chẽ, hài hòa giữa giá trị truyền thống và giá trị hiện đại, có thể dựa trên một số giải pháp sau đây:

*Thứ nhất*, cần phải có chiến lược phát triển con người Việt Nam thời đại mới một cách thật chi tiết, cụ thể, có lộ trình rõ ràng. Trước hết, cần phải đổi mới tư duy và phương thức lãnh đạo của Đảng đối với việc xây dựng con người trong thời đại mới, coi đó là một nhiệm vụ trọng tâm. Đồng thời, xây dựng cơ chế phối hợp và chia sẻ trách nhiệm giữa các lĩnh vực chính trị, kinh tế và văn hóa để nâng cao chất lượng và hiệu quả của việc xây dựng con người và xây dựng được ý thức, cũng như sức mạnh của cả xã hội, cả dân tộc vào mục tiêu xây dựng toàn diện con người Việt Nam trong thời đại mới.

*Thứ hai*, cần xây dựng hệ giá trị chuẩn của con người Việt Nam, tức là phải: “Đúc kết và xây dựng hệ giá trị văn hóa và hệ giá trị chuẩn mực của con người Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế”. Các hệ giá trị văn hóa và hệ giá trị chuẩn mực của con người Việt Nam phải vừa phù hợp với những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, vừa phải phù hợp với những giá trị văn hóa của thời đại nhằm xây dựng con người Việt Nam với đầy đủ phẩm chất và năng lực, vừa phải mang tính dân tộc, hiện đại, nhân văn; vừa có khả năng đảm nhiệm những trọng trách mới trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

*Thứ ba*, chủ động tiếp nhận và tận dụng tối đa mọi điều kiện trong quá trình hội nhập toàn diện hiện nay đã đem lại để phát triển con người Việt Nam. Cần tập trung tận dụng mọi thành tựu để phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, nâng cao thu nhập, nâng cao mức sống cho nhân dân, qua đó tạo ra những điều kiện vật chất phục vụ cho con người phát triển. Đây là những cơ hội cho con người cải thiện điều kiện sinh hoạt vật chất của mình làm nền tảng để phát triển toàn diện.

*Thứ tư*, phải chăm lo phát triển văn hóa. Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh làm cho xã hội phát triển bền vững, như Hồ Chủ tịch đã từng nói: “Văn hóa còn thì dân tộc còn”. Văn hóa nuôi dưỡng các giá trị của đất nước, của con người, là thước đo trình độ làm cho con người phát triển toàn diện. Để có thể tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với lĩnh vực văn hóa cần phải tiếp tục phát triển sâu rộng và nâng cao chất lượng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, xây dựng văn hóa trong kinh tế và chính trị, làm cho văn hóa thấm sâu vào mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Xây dựng, hoàn thiện đi đôi với nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa.

*Thứ năm*, kiên trì thực hiện đổi mới toàn diện nền giáo dục Việt Nam. Trong quá trình giáo dục phải trang bị cho người học khả năng vận dụng kiến thức trong nhiều lĩnh vực khác nhau để giải quyết một vấn đề nan giải, rèn luyện và trau dồi kiến thức. Tổ chức các hoạt động giao lưu học hỏi để con người có thêm kinh nghiệm cho bản thân, dành nhiều thời gian dạy người học về phương pháp, kĩ năng, cách tự học, dạy cách sử dụng, khai thác các thiết bị, gắn lí thuyết với thực hành... và

dạy làm người với mục đích người được đào tạo có khả năng thích ứng nhanh với hoàn cảnh, có khả năng học tập suốt đời và có trách nhiệm cao với gia đình, xã hội, đóng góp cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

## **2.2. Phát triển con người toàn diện là cơ sở để xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng**

Phát triển con người toàn diện là nền tảng quan trọng để xây dựng và bảo vệ Đảng bởi con người chính là chủ thể vận hành tổ chức Đảng. Một tổ chức Đảng vững mạnh phải được hình thành từ những cán bộ, đảng viên ưu tú – có phẩm chất, năng lực và lý tưởng. Việc phát triển toàn diện con người không chỉ nâng cao hiệu lực lãnh đạo của Đảng mà còn giúp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước các thế lực thù địch và suy thoái nội bộ. Điều này được thể hiện rõ trong Nghị quyết Đại hội XIII và các phát biểu, tài liệu quan trọng như cuốn sách của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng – một tài liệu có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc, nâng cao nhận thức về chủ nghĩa xã hội và con đường phát triển ở Việt Nam. Đại hội IX cũng đã khẳng định mục tiêu xây dựng con người Việt Nam toàn diện về chính trị, trí tuệ, đạo đức, thể chất và văn hóa, xem văn hóa là động lực phát triển nhân cách. Tuy nhiên, trong khi con người là nhân tố thúc đẩy sự tiến bộ, họ cũng chính là nguyên nhân của những thách thức toàn cầu như biến đổi khí hậu hay dịch bệnh. Vì vậy, việc phát triển con người toàn diện cần đi kèm với nhận thức đúng đắn, ứng dụng thực tiễn và kiên định mục tiêu xây dựng con người Việt Nam hiện đại, nhân văn, góp phần làm cho Đảng vững mạnh và bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Để phát huy hiệu quả vai trò của các chủ thể trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch cần thực hiện tốt một số giải pháp:

*Một là*, tiếp tục nâng cao nhận thức của các chủ thể về vai trò, tầm quan trọng, vị trí của công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Các cấp ủy, chính quyền, đoàn thể, mỗi cán bộ, đảng viên phải tiếp tục nâng cao nhận thức, phát hiện âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, phản bác kịp thời các quan điểm sai trái, ý tưởng chia rẽ, gây chiến tranh nội bộ trong nước; đấu tranh chống các luận điệu phủ nhận, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, xuyên

tạc đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; vạch trần thủ đoạn thổi phồng những sơ hở, yếu kém của Đảng, Nhà nước ta trong công tác xây dựng Đảng, trong quản lý kinh tế - xã hội nhằm kích động tâm lý bất mãn, chống đối, chia rẽ nội bộ, chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc. Theo tinh thần nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vận dụng sáng tạo và phát triển phù hợp với thực tiễn Việt Nam; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH, không dao động trong bất cứ tình huống nào, luôn tỉnh táo trước mọi cám dỗ; kiên định đường lối đổi mới đúng đắn của Đảng, chống giáo điều, bảo thủ, trì trệ hoặc cực đoan, chủ quan nóng vội, đổi mới vô nguyên tắc; kiên định những vấn đề có tính nguyên tắc trong công tác xây dựng Đảng.

*Hai là*, làm tốt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, khắc phục sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên; chủ động phòng ngừa, đấu tranh, phê phán những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; không để xảy ra những thiếu sót, khuyết điểm trong quản lý kinh tế - xã hội để các thế lực thù địch lợi dụng chống phá. Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức, nâng cao hơn nữa tính chiến đấu, tính chủ động, tính thuyết phục, hiệu quả của công tác tư tưởng nói chung, công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch nói riêng. Gắn kết chặt chẽ giữa “xây” và “chống” trong công tác tư tưởng, lý luận. Tiếp tục đổi mới tư duy lý luận, đẩy mạnh công tác tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, hoàn thiện hệ thống các quan điểm về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam, khắc phục một số mặt lạc hậu, yếu kém của công tác lý luận. Đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục lý luận chính trị, nâng cao chất lượng và hiệu quả của việc nghiên cứu, tuyên truyền và giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Phải coi trọng việc đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ lý luận, nhất là các chuyên gia đầu ngành.

*Ba là*, phối hợp chặt chẽ giữa các cấp, các ngành, giữa Trung ương và địa phương nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng, các binh chủng trên mặt trận tư tưởng, lý luận; trong cuộc đấu tranh chống “diễn biến hòa bình”. Có phương thức phối hợp giữa những người làm công tác nghiên cứu, giảng dạy lý luận với đội

ngũ văn nghệ sỹ, đội ngũ chuyên gia kỹ thuật mạng, đội ngũ phóng viên v.v.. trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên các mặt trận tư tưởng, lý luận; văn học nghệ thuật và trên không gian mạng.

*Bốn là*, tăng cường lãnh đạo và quản lý báo chí, xuất bản, văn hóa, văn nghệ, nhận thức được những quan điểm, thông tin sai lệch với chủ đích nêu xấu Đảng và nhà nước, bảo đảm an ninh mạng... Chủ động, kịp thời cung cấp định hướng thông tin cho cán bộ, đảng viên và nhân dân; tăng cường sự đối thoại, tiếp xúc trực tiếp của các cấp ủy, cán bộ, đảng viên với nhân dân, tăng cường công tác tuyên truyền, phát huy dân chủ trong nội bộ Đảng và ngoài xã hội. Đồng thời, tăng cường tọa đàm, hội nghị, hội thảo khoa học; phát huy vai trò của các tạp chí, các nhà xuất bản trong lan tỏa, tuyên truyền thông tin tới từng người dân, cộng đồng xã hội.

Như vậy, con người đóng vai trò then chốt trong việc xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Chính đội ngũ cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân là những chủ thể trực tiếp tiếp thu, vận dụng và phát triển tư tưởng của Đảng trong thực tiễn. Do đó, để công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch đạt hiệu quả cao, phải thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp nhằm phát huy vai trò của các chủ thể, lôi cuốn được toàn thể nhân dân tham gia, tạo nên “thế trận lòng dân” vững chắc.

### III. KẾT LUẬN

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển con người toàn diện là một di sản quý báu, là quan điểm tiên bộ toàn diện và nhân văn, mang tính chiến lược sâu sắc cho sự nghiệp cách mạng Việt Nam. Người không chỉ đề cao vai trò con người trong sự nghiệp cách mạng, mà còn chỉ rõ con đường để xây dựng một con người mới – phát triển hài hòa cả về đạo đức, trí tuệ, thể chất và thẩm mỹ. Trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước đứng trước nhiều thời cơ và thách thức đan xen, đặc biệt là sự chống phá ngày càng tinh vi về tư tưởng, văn hóa, thì việc phát triển con người toàn diện theo tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành yêu cầu cấp thiết và lâu dài. Việc xây dựng con người toàn diện không chỉ là nhu cầu phát triển bền vững mà còn là cơ sở nền tảng để xây dựng một Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức và tổ chức, cũng chính là góp phần bảo vệ bản chất cách mạng của Đảng, là cơ sở vững chắc để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước các luận điệu sai trái, thù địch, giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Chỉ khi mỗi con người Việt Nam được phát triển toàn diện, đất nước mới có thể phát triển bền vững, Đảng mới có thể trường tồn, và chủ nghĩa xã hội mới có thể được xây dựng thành công. Đây không chỉ là mục tiêu, mà còn là sứ mệnh của toàn Đảng, toàn dân trong thời kỳ mới, củng cố niềm tin của nhân dân và đảm bảo vai trò lãnh đạo của Đảng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam ngày một vững mạnh, nâng tầm vị thế trên trường quốc tế.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Phát triển con người Việt Nam toàn diện dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh* <https://vnua.edu.vn/tin-tuc-su-kien/nguyen-cuu-khoa-hoc/phet-trien-con-nguoi-viet-nam-toan-dien-duoi-anh-sang-tu-tuong-ho-chi-minh-52903>
2. *Phát huy vai trò các chủ thể bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch* <https://lyluanchinhtri.vn/phet-huy-vai-tro-cac-chu-the-bao-ve-nen-tang-tu-tuong-cua-dang-dau-tranh-phan-bac-cac-quan-diem-sai-trai-thu-dich-2167.html>
3. *Xây dựng con người Việt Nam trong thời kỳ đổi mới, thực trạng và giải pháp* <https://chinhtrivaphattrien.vn/xay-dung-con-nguoi-viet-nam-trong-thoi-ky-doi-moi-thuc-trang-va-giai-phap-a8209.html>
4. *Vận dụng quan điểm của Hồ Chủ tịch về xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện trong giai đoạn hiện nay* <https://tcnn.vn/news/detail/58179/Van-dung-quan-diem-cua-Chu-tich-Ho-Chi-Minh-ve-xay-dung-con-nguoi-Viet-Nam-phet-trien-toan-dien-trong-giai-doan-hien-nay.html>